

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.11.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14422 Pani Posłanki Wioletty Marii Kulpy, w sprawie nierównego traktowania strażaków zatrudnionych w zakładowych strażach pożarnych w zakresie możliwości korzystania ze świadczeń emerytalnych wynikających z odprowadzania składek do ZUS, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Odnosnie do nierównego traktowania części strażaków, którzy w trakcie swojej kariery zawodowej pełnili służbę w Państwowej Straży Pożarnej, a następnie byli zatrudnieni w zakładowych strażach pożarnych, przejawiającego się pozbawieniem ich możliwości korzystania ze świadczeń wynikających z odprowadzanych składek na ubezpieczenia społeczne, należy na wstępie wskazać, że wśród funkcjonariuszy służb mundurowych - w tym funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej - i żołnierzy zawodowych, którzy korzystają z zaopatrzenia emerytalno-rentowego wyodrębnić można, według kryterium daty przyjęcia do służby, dwie grupy: tych, którzy służbę rozpoczynali po 1 stycznia 1999 r. i później oraz tych, którzy do służby wstąpili przed 2 stycznia 1999 r.

Zróżnicowanie między nimi występuje w zakresie, po pierwsze, sposobu uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych (w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), po drugie ustanowienia określonych reguł zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych (mowa w szczególności o emeryturze).

W przypadku pierwszej grupy mamy do czynienia z zasadą pełnej odrębności systemów emerytalnych. Oznacza to możliwość nabycia i pobierania emerytury zarówno w systemie mundurowym, jak powszechnym, co bierze się stąd, że w odniesieniu do tych funkcjonariuszy do okresów, z których budowana jest podstawa wymiaru emerytury mundurowej, nie zalicza się tak zwanej pracy cywilnej.

Inaczej sytuacja przedstawia się w przypadku funkcjonariuszy (żołnierzy zawodowych), którzy rozpoczynali służbę przed 2 stycznia 1999 r., czyli przed reformą systemu emerytalnego. Osoby te mogą pobierać, co do zasady, jedną emeryturę, przy czym okresy pracy cywilnej podlegają w ich przypadku uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości emerytury mundurowej, jednak tylko do maksymalnej podstawy wymiaru i według zróżnicowanych wskaźników.

Z uwagi na fakt, że po nabyciu prawa do emerytury mundurowej przedstawiciele tej grupy nieraz podejmują aktywność zawodową - która wiąże się z podleganiem ubezpieczeniom społecznym, za które odprowadzane są składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych - czują się oni pokrzywdzeni, gdyż część z nich, choć nabywa prawo do emerytury powszechnej, nie otrzymuje wypłaty świadczenia. Uprawnienie do „emerytury cywilnej” jest bowiem - tak jak jej wysokość - ustalane, przy czym ze względu na obowiązujące reguły zbiegu, zgodnie z art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jej wypłata zostaje zawieszona, ze względu niższą od emerytury mundurowej

kwotę tego świadczenia. W efekcie powstaje wrażenie, że w przypadku wskazanej grupy świadczeniobiorców odprowadzanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie służy zwiększeniu wysokości pobieranych świadczeń.

Przedstawione zagadnienie cechuje się dużym stopniem złożoności od strony prawnej i ekonomicznej, gdyż wszystkie rozstrzygnięcia zapadające na szczeblu rządowym w odniesieniu do systemu emerytalnego (bez względu na to, czy mowa o systemie powszechnym, czy też systemach szczególnych, w których ujęci są funkcjonariusze i żołnierze zawodowi) wiążą się z decyzjami mającymi istotny wpływ na wydatki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zarówno w odniesieniu do systemu powszechnego i budżetu państwa (w szczególności w stosunku do systemów mundurowych).

W ramach współpracy międzyresortowej zmierzającej do wypracowania optymalnego rozwiązania w przedmiocie omawianego zagadnienia odbyły się w siedzibie MRPiPS w 2025 r. robocze spotkania przedstawicieli Kierownictwa (w randze podsekretarzy i sekretarzy stanu): Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ich efekcie wyznaczono do dalszych analiz wariant zmiany reguły zbiegu emerytury z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych i powszechnego systemu emerytalnego w odniesieniu do osób, które wstąpiły do służby przed 2 stycznia 1999 r. Dalsze analizy prowadzone są przy udziale przedstawicieli Kierownictwa: Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jako, że każda zmiana dotycząca reguł zbiegu pobierania emerytury powszechnej z emeryturą mundurową wiąże się z koniecznością zwiększenia dotacji z budżetu państwa do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także środków w częściach budżetowych, z których wypłacane są emerytury mundurowe, po zakończeniu wstępnych prac analitycznych niezbędne będzie uzyskanie pozytywnego stanowiska Ministra Finansów i Gospodarki. Obecnie trwają prace dotyczące określenia liczby osób, których omawiane rozwiązanie będzie dotyczyć i jego szacunkowych kosztów.

Informuję, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie dysponuje danymi dotyczącymi wysokości składek na ubezpieczenia społeczne odprowadzonych do ZUS z tytułu wykonywania pracy cywilnej przez funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy wstąpili do służby przed 2 stycznia 1999 r.

Pragnę podkreślić, że opisane prace mają na obecnym etapie charakter wewnętrzny i Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz z szefami ww. resortów nie przewiduje włączenia w nie przedstawicieli strony społecznej. Nie oznacza to jednak braku chęci zorganizowania z nimi spotkań w celu przedstawienia konkretnych postulatów, czy też uwag dotyczących przedmiotowego zagadnienia. Jest to jak najbardziej możliwe, jeżeli przedstawiciele organizacji zrzeszających służby mundurowe i żołnierzy zawodowych zgłoszą takie zapotrzebowanie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/